

Allmänna bestämmelser

för leveranser av maskiner samt annan mekanisk, elektrisk och elektronisk utrustning inom och mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige.

Utgivna 2017 av DI, Danmark, Teknologiateollisuus – Teknologiindustrin, Finland, Norsk Industri, Norge, samt Teknikföretagen, Sverige.

Tillämplighet. Definitioner

1. Dessa allmänna bestämmelser ska tillämpas när parterna skriftligen eller på annat sätt avtalat därom. Eventuella avvikelser från bestämmelserna måste avtalas skriftligen för att bli gällande.

Det eller de föremål som säljaren enligt parternas avtal ska leverera benämns i dessa bestämmelser "Produkten". Uttrycket innefattar också dokumentation och programvara enligt punkterna 4–7.

När uttrycket "skriftlig(t)" eller "skriftligen" används i dessa bestämmelser avses en handling underskriven av båda parter eller brev, telefax, elektronisk post eller andra kommunikationsformer som parterna har kommit överens om.

Produktinformation

2. Uppgifter i marknadsföringsmaterial, prislister och annan produktinformation är bindande endast i den utsträckning avtalet uttryckligen hänvisar till dem.

Dokumentation och information

3. All dokumentation rörande Produkten eller dess tillverkning, vilken före eller efter avtalets ingående överlämnas av den ena parten till den andra, förblir den överlämnande partens egendom.

Mottagen dokumentation eller information får inte utan den andra partens medgivande användas för annat ändamål än det för vilket den överlämnats. Med undantag för sådan dokumentation som nämns i punkt 4 får den inte utan medgivande från den andra parten kopieras, utlämnas till eller bringas till tredje mans kännedom.

4. Säljaren ska senast vid leveransen utan särskild ersättning tillhandahålla köparen en uppsättning, eller det antal som avtalats, av sådan dokumentation som är tillräckligt utförlig för att köparen ska kunna ombesörja montage, idriftsättning, drift och underhåll – inklusive löpande reparationer – av Produkten. Säljaren är dock inte skyldig att tillhandahålla dokumentation för tillverkning av Produkten eller reservdelar.

I den omfattning det är tillåtet enligt relevant lagstiftning får säljaren, med köparens samtycke, uppfylla ovannämnda förpliktelser genom att göra dokumentationen tillgänglig i elektronisk form.

Programvara

5. Med programvara avses i dessa bestämmelser den programvara som ingår i Produkten och som består av leverantörsprogram och/eller underlicensierade program.

Leverantörsprogram är sådan programvara som säljaren har rättigheterna till. Underlicensierade program är programvara som tredje man har rättigheterna till och som säljaren med dennes medgivande upplåter nyttjanderätt till.

6. Om inte annat avtalats har köparen en i tiden obegränsad icke-exklusiv rätt att fritt nyttja leverantörsprogram vid användning av Produkten. Köparen får överlåta denna nyttjanderätt till senare förvärvare av Produkten. Om inte annat avtalats behåller säljaren rättigheterna till leverantörsprogram även om programmet utarbetats särskilt för köparen. Köparen får på eget ansvar göra sådana anpassningar av leverantörsprogram som är förenliga med Produktens allmänna ändamål.

Med de inskränkningar som kan vara avtalade mellan rättighetsinnehavaren och säljaren, har köparen en i tiden obegränsad icke-exklusiv rätt att nyttja underlicensierade program vid användning av Produkten och att överlåta denna nyttjanderätt till senare förvärvare av Produkten. Säljaren ska senast när avtalet ingås, skriftligen underrätta köparen om sådana inskränkningar. Köparen får göra anpassningar av underlicensierade program endast om det avtalats särskilt.

7. Om inte annat avtalats är säljaren inte skyldig att tillhandahålla köparen källkoden till programvaran. Om inte annat avtalats är säljaren inte heller skyldig att förse köparen med uppdaterade versioner av programvaran.

Prov före leverans (leveransprov)

8. Har leveransprov avtalats, ska provet utföras där Produkten tillverkas, såvida inte annan plats har avtalats. Har tekniska krav för provet inte avtalats, utförs det i överensstämmelse med normal praxis inom vederbörande industribransch i det land där Produkten tillverkas.

9. Säljaren ska skriftligen underrätta köparen om leveransprov i så god tid att köparen kan närvara. Har köparen erhållit sådan underrättelse, får leveransprov genomföras även om köparen inte är företräd vid provet.

Säljaren ska föra protokoll över leveransprov. Provningsprotokollet ska sändas till köparen. Protokollet ska, om inte köparen visar annat, anses ge en korrekt beskrivning av hur leveransprovet genomfördes och dess resultat.

10. Visar sig Produkten vid leveransprov inte vara i avtalat skick, ska säljaren snarast möjligt se till att Produkten görs avtalsenlig. Om köparen begär det ska nytt prov därefter utföras, såvida inte avvikelserna var obetydliga.

11. Har inte annan fördelning avtalats, ska säljaren bära alla kostnader för leveransprov som utförs där Produkten tillverkas. Köparen ska dock vid sådant leveransprov bära alla kostnader för sina representanter, inklusive kostnader för resa och uppehälle.

Leveransklausul

12. Har leveransklausul avtalats, ska den tolkas i enlighet med vid avtalets ingående gällande INCOTERMS®. Har ingen leveransklausul särskilt avtalats, ska leverans ske Fritt Frakt-föraren (FCA) på den plats säljaren bestämmer.

Leveranstid. Försening

13. Har parterna istället för en bestämd leveranstidpunkt avtalat om en tidrymd inom vilken leverans ska ske, löper denna från avtalets ingående.

14. Finner säljaren att han inte kan leverera i rätt tid, eller framstår försening på hans sida som sannolik, ska han utan uppskov skriftligen meddela köparen detta och därvid ange orsaken till förseningen samt, såvitt möjligt, den tidpunkt då leverans beräknas kunna ske. Underlåter säljaren att lämna sådant meddelande i tid ska han, oberoende av reglerna i punkterna 16 och 17, ersätta köparen de merutgifter denne därigenom orsakas och som annars kunde ha undvikits.

15. Leveranstiden ska förlängas så mycket som med hänsyn till omständigheterna är skäligt om leveransen försenas av någon av följande orsaker:

- handling eller underlåtenhet från köparens sida, eller
- säljarens avbrytande av avtalets fullgörande enligt punkt 21, andra stycket, eller
- annan omständighet som köparen bär ansvaret för, eller
- omständighet som enligt punkt 45 utgör befrielsegrund.

Leveranstiden ska förlängas även om orsaken till förseningen inträffar efter utgången av den ursprungligen avtalade leveranstiden.

16. Levererar inte säljaren Produkten i rätt tid, har köparen rätt till vite från den tidpunkt leverans skulle ha skett.

Vitet ska utgöra 1 % av det avtalade priset för varje påbörjad vecka förseningen varar. Är endast en del av Produkten försenad ska vitet beräknas på den del av priset som hänförs till den del av Produkten som på grund av förseningen inte kan tas i bruk.

Vitet ska inte överstiga 10 % av detta beräkningsunderlag.

Vitet förfaller till betalning vid skriftligt krav från köparen, dock tidigast när Produkten i sin helhet levererats eller vid tidpunkten för hävning enligt punkt 17.

Köparen förlorar sin rätt till vite, om han inte har framställt skriftligt krav härom inom sex månader efter att leverans skulle ha skett.

17. Har köparen till följd av förseningens längd blivit berättigad till maximalt vite enligt punkt 16, och har Produkten ännu inte levererats, får köparen skriftligen kräva leverans inom en sista skälig frist vilken inte får vara kortare än en vecka.

Levererar inte säljaren inom fristen, och detta inte beror på någon omständighet som köparen bär ansvaret för, får köparen genom skriftligt meddelande till säljaren häva avtalet såvitt avser den del av Produkten som inte kan tas i bruk till följd av förseningen.

Köparen har vid sådan hävning även rätt till ersättning för den skada han lider på grund av säljarens försening i den mån skadan överstiger det maximala vite han kunnat kräva enligt punkt 16. Skadeståndet ska inte överstiga 10 % av

den del av priset som hänförs till den del av Produkten som hävningen avser.

Köparen får dessutom häva avtalet genom skriftligt meddelande till säljaren om det står klart att det kommer att inträffa en försening som enligt reglerna i punkt 16 skulle ge köparen rätt till maximalt vite. Vid en sådan hävning har köparen rätt till såväl maximalt vite som ersättning enligt tredje stycket i denna punkt.

Bortsett från vite enligt punkt 16 och hävning med begränsad ersättning enligt denna punkt 17 är varje krav från köparen med anledning av säljarens försening uteslutet.

18. Finner köparen att han inte kommer att kunna ta emot Produkten vid avtalad tidpunkt, eller framstår försening på hans sida såsom sannolik, ska han utan uppskov skriftligen meddela säljaren detta och därvid ange orsaken till förseningen samt, såvitt möjligt, den tidpunkt då mottagandet beräknas kunna ske.

Underlåter köparen att ta emot Produkten vid avtalad tidpunkt, är han ändå skyldig att erlagga varje betalning som gjorts beroende av leverans, som om Produkten hade levererats. Säljaren ska ombesörja lagring av Produkten på köparens risk och bekostnad. Om köparen kräver det ska säljaren försäkra Produkten på köparens bekostnad.

19. Såvida inte köparens i punkt 18 angivna underlåtenhet beror på förhållanden som avses i punkt 45, får säljaren skriftligen kräva att köparen tar emot Produkten inom en skälig frist.

Underlåter köparen, av orsak som säljaren inte bär ansvaret för, att ta emot Produkten inom fristen, får säljaren genom skriftligt meddelande till köparen häva avtalet såvitt avser den del av den leveransfärdiga Produkten som på grund av köparens underlåtenhet inte har levererats. Säljaren har i sådant fall rätt till ersättning för den skada som köparens underlåtenhet orsakat honom. Ersättningen ska inte överstiga den del av priset som hänförs till den del av Produkten som hävningen avser.

Betalning

20. Om inte annat avtalats ska betalning ske mot faktura med 30 dagars betalningsfrist från fakturadatum.

Om inte annat avtalats ska det avtalade priset, med tillägg av eventuell mervärdesskatt, faktureras med 40 % vid avtalets ingående och återstoden vid leverans av Produkten.

21. Betalar inte köparen i rätt tid, har säljaren rätt till dröjsmålsränta från förfallodagen med den räntesats som gäller enligt lagen om dröjsmålsränta i säljarens land. Därutöver har säljaren rätt till ersättning för faktiska indrivningskostnader.

Betalar inte köparen i rätt tid eller ställer inte köparen i rätt tid avtalade säkerheter, får säljaren dessutom, efter att skriftligen ha meddelat köparen, avbryta sitt fullgörande av avtalet till dess betalning sker eller avtalade säkerheter ställs.

22. Om köparen inte betalat tre månader efter förfallodagen, får säljaren häva avtalet genom skriftligt meddelande till köparen. Säljaren har då, utöver vad som följer av punkt 21 första stycket, rätt till ersättning för den skada han lider. Ersättningen ska dock inte överstiga det avtalade priset.

Äganderättsförbehåll

23. Produkten förblir säljarens egendom till dess den blivit fullt betald, i den utsträckning som sådant äganderättsförbehåll är giltigt enligt relevant lagstiftning.

Ansvar för fel

24. Säljaren är skyldig att i enlighet med bestämmelserna i punkterna 25–36, genom utbyte eller reparation, avhjälpa alla fel i Produkten som beror på bristfälligheter i konstruktion, material eller tillverkning.

Om säljaren ansvarar för ett fel i Produkten har han även motsvarande ansvar för skada på Produkten som felet orsakar.

Säljarens ansvar omfattar inte fel som beror på av köparen tillhandahållet material eller på av denne föreskriven eller specificerad konstruktion.

25. Säljarens ansvar omfattar inte fel orsakade av omständigheter som tillkommit efter att risken för Produkten gått över på köparen. Ansvaret omfattar exempelvis inte fel som uppstår till följd av att driftförhållandena avviker från vad som förutsatts i avtalet eller av oriktig användning av Produkten. Det omfattar inte heller fel förorsakade av bristfälligt underhåll, eller oriktig montering från köparens sida, ändringar utan säljarens skriftliga medgivande eller av köparen oriktigt utförda reparationer. Slutligen omfattar ansvaret inte normal förslitning eller försämring.

26. Säljarens ansvar avser endast fel som visar sig inom ett år från den dag Produkten levererades. Används Produkten mer intensivt än som avtalats, förkortas ansvarstiden i motsvarande grad.

27. Vid utbyte eller reparation enligt punkt 24 har säljaren samma ansvar för utbytesdelar och reparerade delar som för den ursprungliga Produkten under en tid av ett år. För Produktens övriga delar förlängs den i punkt 26 nämnda ansvarstiden endast med den tid som Produkten inte kunnat användas till följd av fel som säljaren ansvarar för.

28. Köparen ska skriftligen till säljaren reklamera fel utan oskäligt uppehåll efter att felet har visat sig och i intet fall senare än två veckor efter utgången av den ansvarstid som följer av punkterna 26 och 27. Reklamationen ska innehålla en beskrivning av hur felet yttrar sig. Reklamerar köparen inte skriftligen inom de frister som angivits ovan, förlorar han rätten att göra gällande anspråk på grund av felet.

Finns det anledning att anta att felet kan medföra risk för skada ska reklamation ske genast. Om inte reklamation sker genast, förlorar köparen rätten att göra gällande anspråk på grund av skada som uppstår på Produkten vilken kunde ha undvikits om sådan reklamation hade skett.

29. Sedan säljaren har mottagit skriftlig reklamation enligt punkt 28, ska han avhjälpa felet med den skyndsamhet som omständigheterna påkallar. Avhjälpan ska äga rum vid en sådan tidpunkt att köparens verksamhet inte störs mer än nödvändigt. Säljaren ska själv bära kostnaderna för avhjälpandet i enlighet med reglerna i punkterna 24–36.

Avhjälpandet ska utföras där Produkten befinner sig om inte säljaren, med hänsyn till båda parterns intresse, finner det mer ändamålsenligt att Produkten sänds till honom eller av honom anvisad plats.

Kan avhjälpandet ske genom att en felaktig del byts ut eller repareras och kan demontering och inmontering av delen utföras utan särskild fackkunskap, får säljaren kräva att den felaktiga delen sänds till honom eller av honom anvisad plats för reparation eller utbyte. Säljaren har då fullgjort vad som åligger honom på grund av felet när han till köparen levererar en reparerad del eller utbytesdel.

30. Köparen ska på egen bekostnad bereda säljaren tillgång till Produkten och ombesörja ingrepp i annan utrustning än Produkten i den omfattning som krävs för att avhjälpa felet.

31. Varje transport i samband med avhjälpande av fel ska ske på säljarens risk och bekostnad.

Köparen ska följa säljarens instruktioner om hur transporten ska utföras.

32. Köparen ska bära de merkostnader för avhjälpande av fel som säljaren orsakas av att Produkten befinner sig på annan plats än den bestämmelseort som vid avtalets ingående angetts för säljarens leverans till köparen eller – då någon sådan inte angetts – leveransorten.

33. Felaktiga delar som byts ut i enlighet med punkt 24 ska ställas till säljarens förfogande och blir hans egendom.

34. Reklamerar köparen enligt punkt 28 och det visar sig inte föreligga något fel som säljaren svarar för, har denne rätt till ersättning för det arbete och de kostnader reklamationen orsakat honom.

35. Fullgör inte säljaren i rätt tid sina förpliktelser enligt punkt 29, får köparen skriftligen ge honom en sista skälig frist att fullgöra förpliktelserna vilken inte får vara kortare än en vecka. Har inte säljaren fullgjort sina förpliktelser inom fristen får köparen efter eget val:

- på säljarens risk och bekostnad utföra eller låta utföra nödvändiga åtgärder för att avhjälpa felet förutsatt att köparen därvid förfar med omdöme, eller
- kräva prisavdrag med högst 20 % av det avtalade priset, eller
- om felet är väsentligt, häva avtalet genom skriftligt meddelande till säljaren. Köparen har även rätt till sådan hävning om felet efter åtgärd som nämns under a) alltjämt är väsentligt. Vid hävning har köparen rätt till ersättning för den skada han lider. Ersättningen ska dock inte uppgå till mer än 20 % av det avtalade priset.

36. Oavsett vad som stadgas i punkterna 24–35 har säljaren inte något ansvar för fel i någon del av Produkten längre än ett år från slutet av den ansvarstid som anges i punkt 26, första meningen, eller från slutet av någon annan ansvarstid som parterna avtalat om.

37. Säljaren har inte något ansvar för fel utöver vad som föreskrivs i punkterna 24–36.

Ansvar för intrång i immaterialrätt

38. Enligt punkterna 39–42 ska säljaren, om inte annat avtalats, hålla köparen skadeslös mot ersättningskrav från tredje man som grundas på att Produkten gör intrång i patent, upphovsrätt eller annan immaterialrätt som är skyddad i Danmark, Finland, Norge, Sverige eller i annat land som parterna särskilt har avtalat.

39. Säljaren ansvarar inte för intrång i immaterialrätt som är ett resultat av:

- att Produkten används i annat land än som följer av punkt 38, eller
- att Produkten används på ett sätt som avviker från vad som avtalats eller som säljaren inte borde ha förutsett, eller
- att Produkten används tillsammans med utrustning eller programvara som inte levererats av säljaren, eller
- att köparen gjort förändringar i Produkten.

Säljaren ansvarar inte heller för intrång i immaterialrätt som uteslutande är en följd av utformning eller konstruktion av Produkten som föreskrivits eller specificerats av köparen.

40. Bemötande av krav som anges i punkt 38 ska ske på säljarens bekostnad. Säljaren ska ersätta köparen sådana belopp som denne genom lagakraftvunnen dom eller genom av säljaren godkänd förlikning är skyldig att utge.

Säljarens ansvar gäller endast under förutsättning att köparen utan dröjsmål skriftligen underrättar säljaren om krav som han mottagit och att köparen låter säljaren bestämma hur kravet ska bemötas.

41. Om intrång i patent, upphovs- eller annan immaterialrätt föreligger för vilket säljaren ansvarar enligt punkterna 38–39 ska säljaren, efter att han erhållit underrättelse enligt punkt 40 andra stycket, med den skyndsamhet som omständigheterna påkallar, efter eget val:

- tillförsäkra köparen rätt att fortsätta använda Produkten, eller
- ändra Produkten så att intrång inte längre föreligger, eller
- ersätta Produkten med annan produkt med motsvarande funktion vilken inte medför något intrång.

Säljaren har motsvarande förpliktelse efter att köparen skriftligen underrättat honom om att intrång i patent, upphovs- eller annan immaterialrätt föreligger, utan att tredje man framställt krav mot köparen.

42. Fullgör inte säljaren i rätt tid sina förpliktelser enligt punkt 41, får köparen skriftligen ge honom en sista skälig frist att fullgöra förpliktelserna vilken inte får vara kortare än en vecka. Har inte säljaren fullgjort sina förpliktelser inom fristen får köparen efter eget val:

- a) på säljarens risk och bekostnad utföra eller låta utföra nödvändiga åtgärder motsvarande dem som anges i punkt 41, första stycket, förutsatt att köparen därvid förfar med omdöme, eller
- b) om intrånget medför väsentlig olägenhet för honom, häva avtalet genom skriftligt meddelande till säljaren. Köparen har även rätt till sådan hävning om olägenheten efter åtgärd som nämns under a) alljämt är väsentlig.

Ansvar för sakskada orsakad av Produkten

43. Säljaren ansvarar inte för skada som Produkten orsakar på fast eller lös egendom eller följderna av sådan skada om skadan inträffar då Produkten är i köparens besittning. Säljaren ansvarar inte heller för skada på produkter framställda av köparen, eller på produkter i vilka köparens produkter ingår.

Köparen ska hålla säljaren skadeslös i den utsträckning säljaren åläggs ansvar gentemot tredje man för sådan skada eller förlust som säljaren enligt första stycket inte ansvarar för.

Nämnda begränsningar i säljarens ansvar gäller inte om han gjort sig skyldig till grov vårdslöshet.

Framställer tredje man krav mot säljaren eller köparen på ersättning för skada eller förlust som avses i denna punkt, ska andra parten genast skriftligen underrättas härom.

Säljaren och köparen är skyldiga att låta sig instämmas till den domstol eller skiljenämnd som behandlar ersättningskrav mot någon av dem, om kravet grundas på skada eller förlust som påstås vara orsakad av Produkten. Det inbördes förhållandet mellan köparen och säljaren ska dock alltid avgöras i enlighet med punkt 48.

Generell ansvarsbegränsning

44. Utöver vad som stadgas i dessa bestämmelser, har parterna inte något ansvar gentemot varandra. Det gäller varje förlust som kan drabba den andra parten såsom produktionsbortfall, utebliven vinst och annan ekonomisk följdförlust eller indirekt förlust.

Den i första stycket nämnda begränsningen av parternas ansvar gäller dock inte om part gjort sig skyldig till grov vårdslöshet. Ansvarsbegränsningen omfattar inte heller ansvar för brott mot de förpliktelser som anges i punkt 3 andra stycket

eller ansvar för immaterialrättsintrång enligt punkterna 38–42.

Befrielsegrunder (force majeure)

45. Följande omständigheter utgör befrielsegrunder om de medför att avtalets fullgörande hindras eller blir oskäligt betungande: arbetskonflikt och varje annan omständighet som parterna inte kan råda över, såsom eldsvåda, naturkatastrofer och extrema naturhändelser, krig, mobilisering eller militärinkallelser av motsvarande omfattning, rekvision, beslag, handels- och valutarestriktioner, uppror och upplopp, knapphet på transportmedel, allmän varuknapphet, inskränkningar i tillförseln av drivkraft samt fel i eller försening av leveranser från underleverantörer, som orsakas av sådan befrielsegrund.

Ovan nämnda omständigheter utgör befrielsegrund endast om deras inverkan på avtalets fullgörande inte kunde förutses då avtalet ingicks.

46. Det åligger part som önskar återropa befrielsegrund som nämns i punkt 45, att utan dröjsmål skriftligen underrätta andra parten om uppkomsten därav, liksom om dess upphörande.

Vid force majeure hos köparen ska han ersätta säljaren för de kostnader denne får vidkännas för att säkra och skydda Produkten.

47. Oavsett vad som i övrigt gäller enligt dessa bestämmelser, får vardera parten häva avtalet genom skriftligt meddelande till andra parten, om avtalets fullgörande hindras mer än sex månader av befrielsegrund som nämns i punkt 45.

Tvister. Tillämplig lag

48. Tvister i anledning av avtalet och allt som har samband därmed, ska avgöras genom skiljeförfarande enligt lagen om skiljeförfarande i säljarens land. Om det tvistiga beloppet inte överstiger 50.000 EUR exklusive mervärdesskatt, eller motsvarande belopp i avtalsvalutan, ska dock tvisten avgöras av allmän domstol i säljarens land.

49. Alla tvister i anledning av avtalet ska bedömas enligt lagen i säljarens land.